

“YANGI O‘ZBEKISTON” TARAQQIYOT STRATEGIYASIDA XALQARO MEHNAT TASHKILOTI BILAN HAMKORLIKNING O‘RNI

Abdug‘apporov Shukurjon

Mirzo Ulug‘bek nomidagi O‘zbekiston Milliy universiteti Tarix fakulteti

2-bosqich magistranti

Annotatsiya: Mazkur tezisdagi “Yangi O‘zbekiston” taraqqiyot strategiyasi doirasida Xalqaro Mehnat Tashkiloti bilan hamkorlikning mehnat siyosatini modernizatsiya qilishdagi o‘rni tahlil qilinadi. 2016-yildan buyon ushbu hamkorlik asosida mehnat qonunchiligi xalqaro standartlarga moslashtiriladi va majburiy hamda bolalar mehnatiga barham beriladi. Xalqaro Mehnat Tashkiloti tavsiyalari asosida munosib mehnat tamoyillari va ijtimoiy muloqot instituti izchil rivojlantiriladi. Natijada mehnat sohasida barqarorlik, ochiqlik va xalqaro ishonchni ta’minlovchi samarali tizim shakllantiriladi.

Kalit so‘zlar: Yangi O‘zbekiston, Xalqaro Mehnat Tashkiloti, munosib mehnat, mehnat siyosati.

2016-yildan boshlab O‘zbekistonda amalga oshirilayotgan “Yangi O‘zbekiston” taraqqiyot strategiyasi mamlakatni har tomonlama modernizatsiya qilish, inson manfaatlarini ustuvor etish va ijtimoiy adolat tamoyillarini mustahkamlashga qaratiladi. Ushbu strategiyada mehnat siyosati alohida ahamiyat kasb etib, uni xalqaro standartlar asosida rivojlantirish muhim vazifa sifatida belgilanadi. Shu nuqtayi nazardan, Xalqaro Mehnat Tashkiloti bilan hamkorlik mehnat munosabatlarini isloh qilishda asosiy institutsional tayanchlardan biri sifatida namoyon bo‘ladi. Davlat siyosatida Xalqaro Mehnat Tashkiloti bilan hamkorlik orqali mehnat huquqlarini ta’minlash, bandlikni oshirish va munosib mehnat sharoitlarini yaratish ustuvor yo‘nalish sifatida qaror topadi.

“Yangi O‘zbekiston” taraqqiyot strategiyasi doirasida Xalqaro Mehnat Tashkiloti bilan hamkorlik mehnat qonunchiligini tubdan yangilashga xizmat qiladi. Xususan, Xalqaro Mehnat Tashkilotining asosiy konvensiyalari talablari milliy qonunchilikka bosqichma-bosqich tatbiq etiladi va mehnat sohasidagi normativ-huquqiy baza takomillashtiriladi. Ushbu jarayonda majburiy mehnat va bolalar mehnatini to‘liq bartaraf etish masalasi ustuvor vazifa sifatida belgilanadi. Xalqaro Mehnat Tashkiloti monitoringi va tavsiyalari asosida paxta sektorida tizimli majburiy mehnat amaliyoti tugatiladi, bu esa O‘zbekistonning xalqaro maydondagi nufuzini oshirishga xizmat qiladi. Natijada mehnat siyosatida ochiqlik va hisobdorlik tamoyillari mustahkamlanadi.

Xalqaro Mehnat Tashkiloti bilan hamkorlikning yana bir muhim natijasi ijtimoiy muloqot va uch tomonlama hamkorlik institutining rivojlanishida namoyon bo‘ladi. “Yangi O‘zbekiston” strategiyasi doirasida davlat, ish beruvchilar va xodimlar manfaatlarini muvozanatlashtirishga qaratilgan mexanizmlar joriy etiladi. Ushbu jarayonda Xalqaro Mehnat Tashkilotining uch tomonlama maslahatlashuv tamoyillari asos qilib olinadi va mehnat munosabatlarida kelishuv madaniyati shakllantiriladi. Bu esa mehnat nizolarining oldini olish, ijtimoiy barqarorlikni ta’minlash va mehnat bozori ishtirokchilarining mas’uliyatini oshirishga xizmat qiladi.

“Yangi O‘zbekiston” taraqqiyot strategiyasida munosib mehnat konsepsiyasi alohida o‘rin egallaydi. Xalqaro Mehnat Tashkiloti bilan hamkorlik doirasida munosib mehnat tamoyillari milliy dasturlar va strategik hujjatlarda aks ettiriladi. Mehnat xavfsizligi, adolatli ish haqi, teng imkoniyatlar va ijtimoiy himoya masalalari davlat siyosatining ajralmas qismiga aylanadi. Ushbu yondashuv mehnat resurslaridan samarali foydalanish, inson kapitalini rivojlantirish va iqtisodiy o‘rishni qo‘llab-quvvatlashga xizmat qiladi. Natijada mehnat siyosati nafaqat iqtisodiy, balki ijtimoiy barqarorlikni ta’minlash vositasiga ham aylanadi.

Xalqaro Mehnat Tashkiloti bilan hamkorlik “Yangi O‘zbekiston” taraqqiyot strategiyasining xalqaro ochiqligini kuchaytiradi. Mehnat sohasida erishilgan

yutuqlar xalqaro tashkilotlar tomonidan e'tirof etiladi va O'zbekiston tajribasi ilg'or amaliyot sifatida baholanadi. Xalqaro ishonchning mustahkamlanishi xorijiy investitsiyalarni jalb etish, yangi ish o'rinlarini yaratish va mehnat bozorining raqobatbardoshligini oshirishga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Shu tariqa Xalqaro Mehnat Tashkiloti bilan hamkorlik strategik maqsadlarga erishishda muhim omil bo'lib xizmat qiladi.

“Yangi O'zbekiston” taraqqiyot strategiyasida Xalqaro Mehnat Tashkiloti bilan hamkorlik mehnat siyosatini xalqaro standartlar asosida modernizatsiya qilishning asosiy vositasi sifatida namoyon bo'ladi. Ushbu hamkorlik natijasida majburiy va bolalar mehnatiga barham beriladi, mehnat qonunchiligi takomillashtiriladi va munosib mehnat tamoyillari izchil joriy etiladi. Mehnat sohasida ijtimoiy muloqot va ochiqlik kuchayadi hamda xalqaro ishonch mustahkamlanadi. Natijada “Yangi O'zbekiston” taraqqiyot strategiyasi doirasida inson manfaatlarini ustuvor etuvchi, barqaror va samarali mehnat siyosati shakllantiriladi.

Foydalanilgan adabiyotlar:

1. Mirziyoyev **Sh.M.** Yangi O'zbekiston strategiyasi. – Toshkent: “O'zbekiston”, 2021. – 150–165-betlar.
2. **Mirziyoyev Sh.M.** Erkin va farovon, demokratik O'zbekiston davlatini birgalikda barpo etamiz. – Toshkent: “O'zbekiston”, 2016. – 90–105-betlar.
3. **O'zbekiston Milliy Ensiklopediyasi.** Birinchi jild. – Toshkent: “O'zbME”, 2000. – 562–565-betlar.
4. **Xalqaro Mehnat Tashkiloti.** O'zbekiston bo'yicha rasmiy hisobotlar to'plami. – Jeneva, 2019–2023.
5. **O'zbekiston Respublikasi Mehnat kodeksi.** Yangi tahrir. – Toshkent, 2022. – 5–20-betlar.